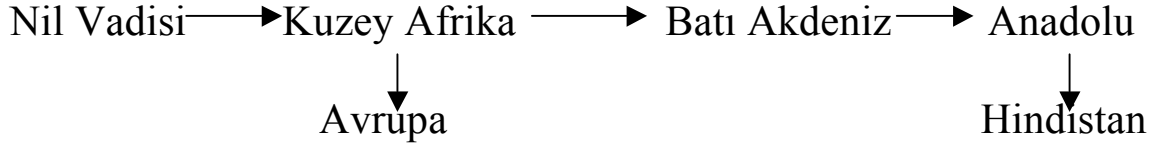

BAMYA

Orijin ve Tarihçe:

Sınıflandırma:

Familya: *Malvaceae*

Tür: *Abelmoschus esculentum* (= *Hibiscus esculentus*)

Bitki özellikleri

Tek yıllık, tropik ve subtropik iklimlerde çok yıllık bir bitkidir.

Kök: Kazık kök+saçak kök=derin köklü, saçak kökler 45 cm genişliğinde bir alana yayılır.

Gövde: Yarı odunsu, 65-90 cm , bazı koşullarda 1.5-2.0 m'ye kadar boylanabilir. Gövde tüylü, silindirik ve kaba yapılıdır.

Yaprak: İri, kalp şeklinde, 3-5 loblu, yaprak kenarları dişli ve üzeri sert tüylerle kaplıdır.

Çiçek: Erselik, 5'li, taç yapraklar iri ve kükürt sarısı renğinde ve dip kısımları mor lekeli.

Meyve: 3-12 cm uzunlukta (olgunlukta 15-20 cm), piramit veya yuvarlağa yakın tombul, üzeri tüylü ve oluklu, hafif köşelidir. Meyve içinde 5-10 adet tohum bulunur.

Tohum: İri ve böbrek şeklindedir.

Besin değeri

Besin ögesi	Miktar	Besin ögesi	Miktar
Su (%)	89	Riboflavin (mg)	0.21
Enerji (Kalori)	36	Niasin (mg)	1.0
Protein (g)	2.4	Kalsiyum (mg)	92.0
Yağ (g)	0.3	Fosfor (mg)	51.0
Karbonhidrat (g)	7.6	Demir (mg)	0.6
A Vitamini (UB)	520	Sodyum (mg)	3.0
C Vitamini (mg)	31	Potasyum (mg)	249.0
Thiamin (mg)	0.17		

Ekonomik önemi:

1996 26 000 t

1997 25 000 t

Üretici iller: İzmir, Balıkesir, Aydın, Muğla, Bursa, İçel

Ekolojik istekleri

Sıcaklık: 18-35⁰C, optimum 21-30⁰C

Işık: Kısa günlerde çiçeklenme meydana gelir, nötr gün çeşitleri de bulunmaktadır.

Toprak: Ağır topraklar dışındaki tüm topraklarda yetişebilir. Derin, Geçirgen, kumlu-tınlı toprakları tercih eder. pH: 6.0-7.5.

Yetiştirme tekniği:

Çeşitler:

1. **Sultani bamyalar:** uzun meyveli, hafif köşeli, yeşil renkli, meyve eti yumuşak ve lezzetli, selülozlaşma geç oluşur. Taze tüketim ve konserveye uygundur. (Kabaklı, Akköy)
2. **Tombul:** Meyve kısa (3-5 cm) ve tombul görünümlü, etli, az çekirdekli, konserveye uygun.
3. **Çiçek bamyası: (Amasya bamyası):** Kuru bamyaya uygun (1 cm).

Tohum ekimi: Tohumlar Mart, Nisan ve Mayıs ayları içinde ekilir.

Ekim 40 X 14-20 cm arayla (Geniş alanlarda 90-120 cm de olabilir). m'ye 13 tohum ekilip sonra seyreltme yapılır.

Ekim öncesi tohumlar ıslatılır (10-15 saat). 1.5-2 kg/da tohum kullanılır.

Gübreleme: 1-2 t/da ahır gübresi 5:10:5 veya 4.12:4 oranında gübreleme yapmak gerekir.

Bakım işlemleri:

Çapa ve seyreltme: 3-4 yapraklı dönemde ve 2-3 hafta sonra

Sulama: ilk meyveler görüldükten sonra ve haftalık aralarla

Hasat ve verim: Meyve normal iriliğinin 1/3'üne ulaştığında, çiçeklenmeden birkaç gün sonra ve daha sonra gün aşırı, hasat süresi 2.5-3 ay, 500-750 kg/da verim alınır.

Muhafaza: En fazla 1 hafta, % 95 ON,